Recensie: Magdalena ****1/2

Blikfabriek Hoboken
zaterdag 20 april 2024

foto © Wanne Synnave

Recensie:
Het is niet eenvoudig om een mooie voorstelling te maken rond een van de zwartste bladzijden uit de recente geschiedenis van de Ierse katholieke kerk. Het vraagt een perfecte balans van respect voor het verleden, boodschap naar de toekomst en entertainment in het heden. En daar is The Singing Factory glansrijk in geslaagd. De musical 'Magdalena' combineert de prachtige muziek van Sam Verhoeven met een sterk script van Wanne Synnave. Voeg daarbij de regie van Jervin Weckx die optimaal gebruik maakt van het industrieel karakter en de ruimte die de Blikfabriek te bieden heeft en je hebt de ideale setting om de jongeren van The Singing Factory te laten schitteren. Je merkt dan ook dat naast vaste waarden Ann Van den Broeck en Ivan Pecnik nieuwe talenten als Lotte Villays, Emma Vanthielen, Mona Theuwissen, Mauro Janssens en Yinte Verhoeven helemaal openbloeien.

Tot het einde van de twintigste eeuw kende men in Ierland het fenomeen van de Magdalena-wasserijen. Het waren instellingen die gerund werden door de katholieke kerk en waar men zich ontfermde over de "gevallen vrouwen". Het was de plaats waar ongehuwde moeders, prostituees en vrouwen die seksueel actief waren buiten het huwelijk naartoe werden gestuurd om hen te "redden van het morele verderf" door een regime van strikte discipline en noeste arbeid. In realiteit was het de plek waar deze vrouwen werden blootgesteld aan geestelijk en fysiek geweld, ontbering en slavernij. En dat allemaal in naam van een "hoger goed".
Het is tegen deze achtergrond dat de musical 'Magdalena' zich afspeelt. We volgen daarin het verhaal Rose, Emma en Sarah die alle drie onder de hoede komen van de harteloze Zuster Margaret. Rose werd naar de Magdalena-wasserij gestuurd omdat ze zwanger is. Emma las te veel boeken en hield te veel van Aeden naar de zin van haar moeder. Sarah en haar kleine zusje Alice werden dan weer door Eerwaarde Walsh overgedragen aan Zuster Margaret omdat hun vader niet meer voor hen kon zorgen. Zuster Margaret verzekert hem dat ze goed voor hen zal zorgen, alsof het haar eigen kinderen zijn. De werkelijkheid is echter veel donkerder.
Emma maakt al snel kennis met de slagen van de riem wanneer ze na negen uur aan de kloostermuur heeft afgesproken met haar vriendje Aeden. Sarah ontdekt al snel dat ze niet op medelijden moet hopen wanneer ze merkt dat haar zusje bezwijkt onder het zware werk en het gebrek aan eten. Wanneer Rose bevalt, wordt haar baby meteen afgenomen en belandt ze zonder verzorging in de bittere koude van het strafhok. Zuster Margaret weet alle potjes van misbruik goed gedekt te houden onder de terreur van de angst … tot Zuster Stella de omerta verbreekt.

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

Het verhaal van 'Magdalena' is echt geen klein bier. De realiteit van de Magdalena-wasserij is zo somber als iets. En toch is de musical 'Magdalena' geen intrieste voorstelling. Scenarist Wanne Synnave heeft hier handig gebruik gemaakt van de flashback om in de duistere verhaallijn geregeld terug te kijken naar de betere tijden in het verleden. Wanneer Emma door de zusters wordt gestraft met slagen van de riem, keert het verhaal terug naar de eerste ontmoeting van Emma en Aeden. Wanneer Rose het opneemt voor Sarah en Alice door aan te bieden om de lijfstraf op haar te nemen, keren we terug naar het vrolijke dorpsfeest. Op die manier gaat men niet voorbij aan de verschrikkelijke dingen die er achter de gesloten poorten gebeurden, maar voorkomt Wanne Synnave wel dat het verhaal blijft steken in een negatieve sfeer.

De flashbacks van Wanne werken perfect bij het behouden van de juiste vibe. En daarvoor had Wanne ook de ideale hulp van zijn partner in crime, componist Sam Verhoeven. Hij is verantwoordelijk voor de geweldige muziek die dit sterke verhaal ondersteunt en mee vorm geeft. Tijdens het dorpsfestival klinkt er achter de stemmen van Bo Elisabeth en Coumba Thiam een frivole melodie die accenten overneemt van de typische, Ierse folk. De gevoel verschuift probleemloos van boosheid om het onrecht naar vreugde om het feest. Choreograaf Kylian Campbell voorzag het geheel van een dansje dat klassieke poses combineert met Ierse dansen tot een bruisend geheel: de lach na de traan.

Naast vrolijke muziek, voorzag componist Sam Verhoeven ook een geweldig mooi slaapliedje voor Rose, vertolkt door Lotte Villays. Omdat Alice bang is voor de nacht, geeft ze haar haar beer en zingt ze zachtjes over een meisje aan het water en een lichtpuntje in de nacht. De klank van harp en viool zorgen voor het zeemzoete randje dat perfect past bij het tedere gevoel van het moment. Wanneer Leonie Gysen dan zachtjes overneemt van Lotte en de koorzang voorzichtig mee opkomt, past het plaatje perfect … en weet je ook dat je bij een voorstelling van The Singing Factory zit.

Want het is ondertussen alom geweten dat hun producties steevast gespekt zijn met sterke koorpartijen. De samenzang van de verschillende jongeren is beter dan wat je vaak te horen krijgt van ensembles in professionele producties. Daar weten Wanne Synnave en Sam Verhoeven dan ook optimaal gebruik van te maken. Als we kijken naar het slot van de eerste akte, is daar het ongelooflijk sterke 'Als Ge Gaat'. Emma Vanthielen zet een bijzonder sterke prestatie neer en laat naast een volle klank ook iets breekbaar en emotioneel doorklinken in haar zang. Het maakt het moment krachtig en tegelijk ook erg fragiel. Wanneer het koor de zang dan overneemt, ben je getuige dat de menselijke stem een enorm krachtig en divers instrument is. Het koor zingt dan een klein stukje zonder muzikanten en dat is het moment dat de volle impact van het nummer binnenkomt via de hoofdtelefoon.

Want ook daarmee brengt The Singing Factory deze voorstelling naar een hoger niveau. Bij het binnentreden van de speelruimte, krijgt elke toeschouwer een hoofdtelefoon mee. Zo kan iedereen optimaal genieten van de klank die de jonge talenten produceren. Het nadeel is dat je geen rechtstreekse klank hoort van acteurs. Wanneer er een klein technisch mankementje is of een van de micro's staat iets te laat open, heb je enkel stilte. Het grote voordeel is dat je zelf het volume kan bepalen en dat men in de mix die men doorstuurt bijvoorbeeld ook de achtergrondklank van vogeltjes of een huilende baby kan meegeven om de sfeer nog beter te ensceneren.

Het stelde ons in ieder geval in staat om ten volle te kunnen genieten van de verschillende vocale prestaties die je in 'Magdalena' kan aantreffen. Zoals we dat van The Singing Factory gewoon zijn, is het vooral het jong talent dat zijn/haar/hun moment in de spotlights krijgt. Emma Vanthielen en Mauro Janssens schitteren in de rollen van Emma en Aeden. Ze spelen heel naturel en hun duet 'Wij Met Twee' voelt heel goed aan. Het hoopvolle sentiment past bij de vrolijke melodie en de twee spelers zijn heel overtuigend als koppel. Emma is duidelijk de sterke, jonge vrouw die wil opkomen voor zichzelf en Aeden komt over als de intelligente jonge

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

kerel die verliefd is en wil gaan voor de relatie. De magie tussen de twee acteurs werkt en daarbij komt ook nog eens dat ze ook vocaal goed matchen. Dat maakt dat een nummer als 'Wij Met Twee' staat als een huis.
Emma en Mauro zijn niet de enige twee jonge talenten die op de voorgrond mogen treden. We hadden het al over Lotte Villays en het mooie slaapliedje, maar moeten het zeker ook hebben over de sterke bevallingsscène. Regisseur Jervin Weckx heeft die heel centraal opgesteld en met de rug naar het publiek. Lotte speelt ze heel sterk en wordt in sfeer gesterkt door het geluid van de elektrische gitaar. Het is een heel intens moment waarop alle focus ligt op Lotte. Het is op dit moment dat ze de empathie van het publiek naar zich toe weet te trekken om het in 'Geen Uitzicht' te verzilveren.
Het start tragisch, krachtig, droef en met emotie duidelijk hoorbaar in de zang. De teneur wordt door Lotte gezet, overgenomen door Emma en dan doorgegeven aan Mona Theuwissen, die de rol van Sarah vertolkt. Mona heeft de fijnste stem van de drie, maar moet in schoonheid van zang niet onderdoen voor haar collega's. Wanneer de drie jonge vrouwen frontstage samenkomen in het midden van het speelvlak, groeit niet alleen de tragiek, maar ook het scènebeeld naar een crescendo. Puik werk van regisseur Jervin Weckx.
We kunnen u trouwens melden dat het een meer dan geslaagd regiedebuut is voor Jervin. Hij weet in de regiekeuzes optimaal gebruik te maken van het grote speelvlak van de Blikfabriek en plaatst de Zusters ook letterlijk boven de meisjes/dames die ze onder hun hoede hebben. De grootste gruwel wordt geïnsinueerd in een schaduwspel om op die manier geen afbreuk te moeten doen aan de harde realiteit zonder dat hij het publiek ook werkelijk bloot moest stellen aan de gruwel. Het is opnieuw een goed voorbeeld van hoe deze productie het evenwicht weet te bewaren.
Jervin Weckx maakt ook in 'Wij Met Twee' heel subtiel gebruik van schaduwspel. Wanneer je rechts achteraan kijkt, zie je de schaduwen mee dansen met Emma en Aeden. Hij wekt de illusie dat het om hun schaduwen gaat … tot de muziek stopt, de geliefden uiteen gaan en de schaduw samenblijft. Het is heel subtiel, maar des te mooier.
Een van de sterkste regiemomenten, is wat hij gedaan heeft met 'Als U Naar Mij Luistert'. Het begint met Zuster Stella, gespeeld door Yinte Verhoeven, die links vooraan haar smeekbede tot God richt opdat het misbruik zou mogen stoppen. De weerspannigheid en wanhoop klinkt door in de muziek die afwisselt tussen rust en onrust. En in die zee van emotie is daar de stem van Yinte Verhoeven die het publiek vocaal weet te overtuigen met: "Hier houdt het op!" En dan verhuist de focus naar de rechterkant waar Ivan Pecnik als Eerwaarde Walsh zijn twijfel en frustratie mag uitschreeuwen tegen God. Zo groeit 'Als U Naar Mij Luistert' uit tot een krachtig duet tussen Yinte en Ivan. En net wanneer je denkt: "Wat is dit toch een knaller van een nummer.", verschijnt Ann Van den Broeck als Zuster Margeret bovenaan in het midden als het toppunt van de driehoek om haar bijdrage te leveren aan dit nummer. Het duet wordt nu een driestemmige zang die naar een dreigend hoogtepunt groeit. In zang en beeld, gevoel en muziek is dit een van de hoogtepunten uit 'Magdalena'. Met een dikke proficiat voor Yinte Verhoeven die zich als absolute nieuwkomer staande weet te houden naast gevestigde waarden Ivan Pecnik en niemand minder dan Ann Van den Broeck.
Ann Van den Broeck had trouwens van Sam en Wanne een nieuw nummer gekregen voor deze productie van 'Magdalena'. In 'Margarets Verhaal' krijgt haar personage meer diepgang. Waar Zuster Margaret aanvankelijk een hoog DC-comics-slechterik-gehalte heeft, krijg je in dit lied een inkijk in haar verleden dat voor een stuk haar houding verklaart (zonder ze goed te praten). Het is een heel sterk nummer dat constant slingert tussen rotsvast geloof in het eigen gelijk en de twijfel of dit nu echt wel is wat God wil. Het is de beweging tussen furie en berouw die de reflectie vormt van de persoon achter de façade van staal. Die beweging met al de bijhorende gevoelens hoor je dan ook terug in de stem van Ann. 'Margarets Verhaal' zet niet alleen het personage van Zuster Margaret, maar ook het talent van Ann Van den Broeck extra in de verf.

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

< Sascha Siereveld >

Cast

Ann Van den Broeck: Zuster Margaret

Ivan Pecnik: Eerwaarde Walsh

Lotte Villays: Rose

Emma Vanthielen: Emma

Mona Theuwissen: Sarah

Leonie Gysen: Alice (zusje van Sarah)

Mauro Janssens: Aeden (vriendje van Emma)

Louis Geldof: Daniel (broer van Aeden)

Yinte Verhoeven: Zuster Stella

Esse Synnave: Zuster Lois

Kelly Van Hove: Zuster Kathleen

Sofie Theunis: Zuster Anne

Sepp Mertens: Ryan

Timo Hertoghs: Rowan

Ruth Boelaert: Keira

Erik Goyvaerts: Desmond (stiefvader van Rose)

Creatives

muziek: Sam Verhoeven

script & liedteksten: Wanne Synnave

regie: Jervin Weckx

choreografie en staging: Kylian Campbell

producent: Diederik Van Durme voor The Singing Factory

koorleiding: Tinne De Groot & Ronny Plovie

arrangementen & MD: Thomas Vanhauwaert

regie-assistentie: Maud Hanssens

regie-assistentie: Bas Bossaerts

kostuum: Els De Mot

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.